

2021-06-17
I2021/01825

Infrastrukturdepartementet

Adressater: Se bilaga

Uppdrag att främja offentlig förvaltnings förmåga att använda artificiell intelligens

Regeringen beslut

Regeringen uppdrar åt Arbetsförmedlingen, Bolagsverket, Myndigheten för digital förvaltning (Digg) och Skatteverket (myndigheterna) att enligt vad som anges under rubriken Närmare om uppdraget främja offentlig förvaltnings förmåga att använda artificiell intelligens (AI) i syfte att stärka Sveriges välfärd och konkurrenskraft. Digg ska samordna myndigheternas arbete.

För uppdragets genomförandet får myndigheterna använda högst 3 000 000 kronor 2021. Regeringen beräknar att 5 000 000 kronor kommer att avsättas för genomförande av uppdraget för 2022. Kostnaderna ska belasta det under utgiftsområde 22 Kommunikationer uppförda anslaget 2:7 Digital förvaltning, anslagsposten 2 Digital förvaltning. Medlen betalas ut engångsvis efter rekvisition som ges in till Myndigheten för digital förvaltning senast den 1 december 2021. Medel som inte har använts ska återbetalas till Myndigheten för digital förvaltning senast den 30 december 2022. I rekvisitionen och vid eventuell återbetalning av medel ska hänvisning göras till det diarienummer som detta beslut har.

Uppdraget ska rapporteras löpande till Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet) och ska slutredovisas till Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet) senast den 20 januari 2023.

Skälen för regeringens beslut

Riksdagen har beslutat att Sverige ska vara bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter (prop. 2011/12:1, utg. omr. 22, bet.

2011/12:TU1, rskr. 2011/12:87). I regeringens digitaliseringsstrategi För ett hållbart digitaliserat Sverige - en digitaliseringsstrategi (N2017/03643) lyfts digital innovation fram som ett delmål. Ökat fokus på datadriven och digitalt driven innovation och ett förstärkt innovationsklimat för datadriven och digitalt driven innovation lyfts fram som viktiga områden.

I den nationella inriktningen för AI har regeringen ställt upp målsättningen att Sverige ska vara ledande i att ta tillvara möjligheterna som användning av AI kan ge, med syftet att stärka både den svenska välfärden och den svenska konkurrenskraften (N2018/03008). Ett genomgående tema för AI inom offentlig verksamhet är hållbar AI, med innebörden att AI-applikationer bör vara etiska, säkra, pålitliga och transparenta.

Ett fullständigt införande av dagens AI-teknik i offentlig förvaltning skulle enligt Digg kunna innebära en ekonomisk nytta för samhället om 140 miljarder kronor årligen (I2019/01416 och I2019/01020). Enligt Statistiska centralbyrån investerade offentlig sektor ca 150 miljoner kronor i AI under 2019 (I2020/03024). Både Digg och Statistiska centralbyrån konstaterar att det finns flera utmaningar för att nyttorna ska kunna realiseras och målet för AI ska kunna nås. Utmaningarna gäller bland annat kompetensbrist, tillgång till användbara data, kunskap om tillgänglig teknik, juridiska och etiska frågor. För att möta utmaningarna föreslog Digg bl.a. förvaltningsgemensamma verktyg och lösningar som att en AI-guide och en plattform för samverkan, samutveckling och innovation tas fram.

Närmare om uppdraget

Regeringen anser att det är viktigt att lösningar och verktyg som utvecklas inom offentlig förvaltning kommer till gagn för hela offentlig förvaltning och med detta uppdrag ska offentlig förvaltning få fler gemensamma verktyg för att använda AI. På så sätt kan den kompetens som finns inom AI mer effektivt bidra till att lösa de utmaningar samhället står inför och därigenom stärka Sveriges välfärd och konkurrenskraft.

Myndigheterna ska därmed komplettera den förvaltningsgemensamma digitala infrastrukturen, som utvecklas inom ramen för uppdraget att etablera en förvaltningsgemensam digital infrastruktur (I2020/03366 och I2020/02753), med t.ex. referensarkitektur för AI samt AI-tillämpningar och komponenter som fritt kan användas av offentliga aktörer.

För att öka förståelsen och möjligheterna för verksamheter inom offentlig förvaltning att använda AI ska myndigheterna ta fram en guide för offentlig förvaltning. Guiden ska beskriva de steg en verksamhet behöver ta för framgångsrikt kunna använda sig av AI. I guiden ska det t.ex. framgå hur data ska struktureras och tillgängliggöras. Vidare ska guiden inkludera en vägledning om informationssäkerhet samt när så är relevant beakta nationell säkerhet. Guiden ska anpassas utifrån relevanta internationella rekommendationer och riktlinjer för AI-området och utgå från inriktningen om hållbar AI i enlighet med den nationella inriktningen för AI.

Vidare ska myndigheterna utveckla den förtroendemodell för automatiserat beslutsfattande med stöd av AI, som togs fram inom ramen för uppdraget till Digg och Lantmäteriet att testa ny teknik vid automatisering inom offentlig förvaltning (I2019/03237) för att möjliggöra att den kan användas som ett frivilligt ramverk inom offentlig förvaltning.

För att underlätta för offentlig förvaltning att tillvarata och vidareanvända erfarenhet av AI-lösningar som utarbetas inom offentlig förvaltning ska myndigheterna även tillhandahålla information om relevanta AI-projekt.

För att nyttja den samlade AI-kompetens som finns i Sverige är det centralt för uppdraget att myndigheterna har ett nära samarbete och vid behov deltar i relevanta AI-miljöer som finns i Sverige. Myndigheterna ska även samarbeta med relevanta aktörer såsom andra myndigheter, kommuner och regioner, lärosäten och forskningsinstitut och privat sektor.

Vid behov ska myndigheterna initiera eller delta i testbäddar och regulatoriska sandlådor. Myndigheterna ska undersöka möjligheterna att själva delta i utlysningar gällande AI som finns inom ramen för EU-program såsom Programmet för det digitala Europa. Myndigheterna ska delta i den arena för datadelning som upprättas i enlighet med uppdraget om att främja delning och nyttiggörande av data (I2021/01826). I det fall arbetet har konsekvenser för företag är det viktigt att beakta hur förslag och rekommendationer påverkar företagens totala regelbörda för att undvika onödiga administrativa och andra kostnader.

På regeringens vägnar

Anders Ygeman

Magnus Enzell

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM
Justitiedepartementet/L6, L4, PO och SSK
Försvarsdepartementet/FOU
Socialdepartementet/SF
Finansdepartementet/BA, K, SFÖ och S3
Utbildningsdepartementet/F
Näringsdepartementet/BI, EIN och MK
Arbetsmarknadsdepartementet/A